Zondag 24 september 1916 – enige editie

Parijs, 23 september. Officieel bericht van hedenmiddag:

In België heeft een Frans vliegtuig 4 bommen op de kazernes in het Houthulstbos geworpen.

Londen, 23 september. Officieel: Engelse vliegtuigen hebben gisteren met zeer goed gevolg het vliegkamp van Sint-Denijs-Westrem gebombardeerd. Er is bij vroegere bombardementen grote schade aangericht en een groot aantal mensenlevens verloren gegaan.

De vijandelijke vliegkampen te Gistel en Handzame zijn vanochtend vroeg gebombardeerd.

Alle vliegtuigen zijn veilig en wel teruggekeerd.

Men meldt ons uit Vlissingen:

Uit de richting van de Belgische kust wordt hevig kanonvuur gehoord.

In de Toorts polemiseert prof. dr. H. D. J. Bodenstein in een uitvoerig artikel over de Gentse hogeschool tegen Vrij België. Zo zegt hij:

In die Belgiese staatsblad van 2 september kan die heer Hoste lees, dat die Belgiese regering haar instemming betuig met die besluite van die berugte ekonomiese konferensie van Parijs. Die Vlaamse volk word dus gestel voor die voldonge feit. Als die geallieerdes win, zit jullie aan Frankrijk vas, wat alleen kan beteken, dat jullie strijd hopeloos word. Dit, van Cauwelaert en Hoste, is die dank vir julle loyauteit en vir die bereidwilligheid van die Vlaamse volk om die vaderlandse bodem rood te kleur met hulle bloed! En bij die ekonomiese konferensie sal dit nie blij nie, dit weet julle net zo goed als ik.

“Wat moet julle nou doen? Julle kan natuurlijk nou als loyale Belge stil gaan sit, met julle hande in de skoot, en die Here bid om die harte van julle regering te vermurwe, om tog nie Vlaming nie so’n onreg aan te doen nie en self planne bedenk om tog maar julle liewe regering nie kwaad te maak nie. Maar meen julle self, dat dit sal help? Als die Belgiese regering julle vandaag, waar sij nog moet steun op die trouw en opoferringsgesindheid van duizende Vlaminge, wat dageliks vir haar hulle bloed vergiet en nog moet vergiet, op die manier behandel, wat voor sederheid het julle, dat sij anders sal optreed na die oorlog? …

“Die belang van Duitsland breng dit mee julle te help. Sal julle nou die hulp afslaan? Mij lijk dit of dit ’n grote politieke fout sou wees om dit te doen. Trouwens Duitsland sal tog opkom vir sij belange, of julle wil meewerk of nie! En waar julle belange en die van die Duitsers saamval sou dit m.i. dom wees, om nie daarvan gebruik te maak nie. Als die Duitsers ’n verpletterende o’erwinning sou behaal, dan sou die Duitse hulp julle duur te staan kan kom. Maar daar is maar min mense, wat vandaag nog daaraan geloof. Te’en die so gevreesde verbonde met Frankrijk is Duitsland vandaag julle enige steun, want Holland kan niks doen nie. Verwerp die steun en julle staan naakt te’enover die hele mag van julle franskiljonse regering en van die anti-Vlaamse Entente. Wat wil julle alleen te’en die mag doen? Dit is pure selfbedrog om te meen dat dit sal betaal om onder wolwe die onskultjie te speel.

“Als die oorlog afloop soals ons verwag, dan is daar ook g’n gevaar, dat die Duitser sal probeer om de Vlaamse land te verduits. Sover als ik die Flamingant ken, streef hij naar die ontwikkeling van sij ei’e volksaard en beskawing. Te’en elke poging van die kant van die Duitser om hem daarvan af te breng, sal die Flamingant hem net so sterk verset als te’en die poginge om hem te verfrans. Dit sou dan te’en die Duitser eenselfde verbittering wek bij die Vlaming als hij

vandaag voel te’en die Waal en Franskiljon. Vermoedelijk het die Duitser in die oorlog al geleer, maar selfs al is dit nie die geval nie, dan nog sou ik meen, dat hulle van dergelike middele hulle sal onthou, want vir hulle kan alleen ’n goedgesinde Vlaamse volk ’n tegewig vorm te’en die fransgesinde res van die bevolking. Die goeie gezindheid sou hulle verlies, sodra hulle met verduitsing beginne. Maar dit is ’n kwessie van die toekoms, wat ons m.i. veilig kan o’erlaat aan die toekoms. Die eerste en meest dringende vraag is, hoe julle die dreigende Franse vloed kan keer. En daarop is daar, m.i., maar net één antwoord.”